

V deň vysviacky troch novokňazov Spoločnosti Božieho Slova na Slovensku pribudli v susednej Českej republike do komunity verbistov v Novom Hrozenkove dvaja členovia SVD z Vietnamu. Od 18. júna 2007 sú **P. Jozef Khang Thanh Dao** (ďalej P. Jozef) a **P. Ján Krstiteľ Hung The Nguyen** (ďalej P. Ján)

oficiálne zamestaní olomouckým Arcibiskupstvom ako kapláni v kostole sv. Michala v Olomouci. Budú bývať a učiť sa základy češtiny v Novom Hrozenkove, kam budú i v priebehu školského roku dochádzať cez víkendy, aby udržovali kontakt so spolubratmi SVD. O svojej krajine nám povedali pár slov.

Zvláštnosťou vo Vietname je politické rozdelenie, ktoré vzniklo po roku 1975, kedy sa z južnej časti po niekoľkých rokoch občianskej vojny stiahli Američania. Toto sa premieta do života Cirkvi. Väčšina katolíkov zo severu utiekla na juh, kde sa vytvárajú katolícke getá, kde niekoľko dedín tvorí spoločenstvo, ktoré má 5-10 tisíc ľudí a tí dovnútra nevpustia žiadneho nekatolíka. V týchto dedinách neexistujú rozvody a podobné veci, ktoré je u nás bežne vidieť.

Vo Vietname je stanovený limit, koľko kňazov môže byť vysvätených, koľko rehoľných sestier môže zložiť večné sľuby.

Pravdou je, že v Českej republike sú Vietnamci prevažne z komunistického severu Vietnamu a predpokladá sa, že medzi nimi nie je veľa katolíkov. Katolíci utekajú do krajín ako Belgicko, Francúzsko, USA, Austrália, ktoré neboli v minulosti komunistickými krajinami.

Cirkev vo Vietname je neustále pod štátnym dozorom, podobne, ako tomu bolo za socializmu u nás. Kňaz nemôže ísť slúžiť omšu do inej farnosti.

Môžete nám prosím niečo povedať o rodine, z ktorej pochádzate? Kolko máte rokov, kde žijú rodičia, súrodenci a čím sa živia?

P. Ján: Narodil som sa v roku 1969, mám teda 38 rokov. Som z 11 detí, mám len 1 sestru a 9 bratov. 5 bratov a jedna sestra sú v rôznych reholiach. Jeden z mojich bratov študuje teológiu v Japonsku. Je tiež verbista. Ďalší študuje vo Francúzsku na univerzite, ale nie je rehoľník. Dvaja bratia sú ženatí.

Moja rodina žije na vidieku, vysoko v horách, na hranici s Laosom. Živia sa ako roľníci a pestujú kávu. Rastú tam niektoré plodiny ako tu, napr. lesné jahody. Rodičia majú známych v Saigone, tí zabezpečujú zber staršieho oblečenia a moji rodičia potom zabezpečujú rozvoz a roznášku do chudobných oblastí v horách. Je tam mnoho ľudí, ktorí nevedia hospodáriť a sú veľmi chudobní.

P. Jozef: Mám 40 rokov. Pochádzam tiež z vidieka. Otec mi už zomrel a mama má 86 rokov. Mám štyroch bratov a jednu sestru. Môj otec krátko pracoval ako katechéta, potom ho v roku 1975 zatkli a bol 7 mesiacov vo väzení. Moja rodina pôvodne pochádza zo severu a emigrovala na juh. Môj otec bol stolár, vyrábal nábytok.

Kedy ste boli vysvätení za kňazov?

P. Ján: Boli sme vysvätení spolu, v decembri tomu budú tri roky, teda v roku 2004.

Poznali ste sa s Jozefom?

Poznali sme sa až vtedy, keď sme začali študovať, predtým sme od seba bývali asi 100 km.

Kedy ste si dali mená Ján a Jozef?

P. Ján: Pri krste. U nás je ale taká zvláštnosť, žena keď sa vydá, nechá si svoje meno a ľudia ju volajú krstným menom jej manžela, napr. Jozefová, alebo Ondrejová... To že sa už vydala nikto nepozná, len podľa snubného prsteňa.

Aké sú možnosti vzdelania mladých vo Vietname?

P. Ján: Existujú tam obrovské sociálne rozdiely medzi mestom a vidiekom. Záleží na tom, z akej rodiny človek pochádza, či má rodina dostatok peňazí.

Seminaristi doteraz študovali filozofiu a teológiu v Saigone, ale teraz je štúdium premiestnené do mesta Da Lat. Seminaristi sú rozdelení podľa ročníkov a každý ročník študuje na inom mieste, aby nebolo mnoho bohoslovcov zhromaždených na jednom mieste, aby nebolo vidieť ich veľký počet.

Ako je to s kresťanstvom vo Vietname?

P. Ján: Na severe sú veriaci prenasledovaní a sú pod dohľadom komunistickej polície. Veriaci zo severu Vietnamu utekajú na juh, pretože tam je to voľnejšie. Na severe majú komunisti silnejšie pozície. Pokiaľ tam prebieha nejaká demonštrácia, tak zatknú iba vodcu a vo väzení mu dajú smrtiacu injekciu, pošlú ho domov a on do dvoch mesiacov na slobode zomiera. Na severe sú iba 2 semináre a na juhu 4. Moji rodičia emigrovali zo severu na juh v roku 1954. Keď prišli na miesto kde žijú teraz, nič tam nebolo, iba prales. Nikto tam nežil. Ľudia sa sem postupne presťahovali, prales vyklčovali a teraz je tam mestečko, ktoré má 12 tisíc obyvateľov. Všetci sú katolíci.

Ako vyzerá život obyvateľov?

P. Ján: Každý deň sa vstáva o 4. hodine ráno. O pol piatej je svätá omša. Účasť na týchto bohoslužbách patrí k dobrým zvykom. Je to obzvlášť ťažké hlavne pre malé deti a v zime. Po omši sa odchádza hneď do práce na pole. V mestách prídu daktorí z niekoľkokilometrovej vzdialenosti na omšu, bicykel si oprú o kostol, zostanú vonku a zapália si cigaretu. Z ich pohľadu sú na omši.

Cítili ste sa slobodný, keď ste prišli k nám?

P. Ján: Prvý týždeň som sa trochu bál. Zarazilo ma i to, že od ľudí, ktorí sem prichádzajú za prácou sa požaduje poplatok, a to u nás nemusí byť.

Nemali ste strach vycestovať do neznámej krajiny?

P. Jozef: Mal som strach z ťažkostí: ako sa dohovorím, nikoho tu nepoznám a nemám tu žiadnych priateľov. Ľudia čo boli napr. v Anglicku uvádzajú, že prvé 2 mesiace sú veľmi ťažké, pretože nemôžete vyjadriť to, čo cítite a ako sa cítite. Tu je to ešte ťažšie, pretože čeština je oveľa ťažší jazyk.

P. Ján: Vo Vietname sme mali veľa práce a tu máme zrazu pomerne veľa voľného času. Ja som pracoval v Saigone (Hočiminovo mesto) vo formačnom dome a Jozef vypomáhal ako kaplán v jednej farnosti.

Ako sa vám tu páči?

P. Ján: Vaša krajina je veľmi, veľmi krásna. Na tomto konkrétnom mieste je naozaj krásne. Prvýkrát som v zahraničí. Nemali sme doteraz pasy a nebola možnosť cestovať.

P. Jozef: Je tu veľmi príjemné počasie, lepšie ako u nás. Je príjemné, že tu na uliciach nie je tak veľa ľudí. Vo Vietname sú na uliciach milióny ľudí. Keď idete po ulici, stále do vás niekto naráža. U nás je na uliciach veľký motoristický ruch a veľa nehôd, hlavne na mopedoch. Za rok

Pátri z Vietnamu v Čechách

Napísal P. Martin Štefanec SVD
Pondelok, 12 December 2011 21:36

zomrie pri autonehodách toľko ľudí, ako zomrelo Vietnamcov počas jedného roka vojny. Počet obetí nehodovostí na cestách sa prirovnáva k počtu obetí vo vojne.

Čo hovoríte na jedlo?

P. Jozef: Chutia nám vaše polievky. Varí sa tu dosť masťné jedlo a my na to nie sme zvyknutí. Napr. „vepřo-knedlo-zelo“. U vás je na obed polievka a hlavné jedlo. U nás máme mnoho rozdielnych jedál. V miskách je zelenina, mäso, ryža a každý si vezme to, na čo má chuť. Mne chutí aj vaše pivo, Jánovi ale nie.

Ako to vyzerá s vašou výukou češtiny?

P. Ján: Dvakrát v týždni cestujeme do Veľkých Karlovíc za pani učiteľkou. Pomocou angličtiny nás učí češtinu. Inak nás denne učí páter Jozef Strečka a starší miništranti. Je to dosť ťažké, ale ide to.

P. Martin Štefanec SVD (Hlasy September 2007)